

BESLUT

2017-05-02

Dnr: 16/03277

SAKEN

Go' kväll, SVT1, 2016-11-25, inslag om filmen *Taxi Driver*; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

I det aktuella inslaget uppmärksammades filmen *Taxi Driver*. I inslaget sades följande.

(Filmkritiker) – Ja väldigt mörkt och nästan en slags helvetesskildring men också realistiskt nästan dokumentärt och så är det ju inte i dag. Alltså det är ju Disney, det är ju liksom familje... ett familjeturistmål Times Square. Det New York existerar inte längre. Men däremot Travis Bickle, den här personen som då var en farlig outsider och liksom psykopat, han har valt USA:s nästa president. Alltså han är mitt i mainstream på ett sätt som han inte var då. Så därför så kan man se den här filmen med ganska andra ögon tror jag när man hör den här liksom rasisten, homofoben, den här allmänhataren Travis Bickle bara häva ur sig sin paranoida världsbild så känner man att ja men det här är inte så udda i dag. (Programledare) – *Taxi Driver*, det har inte kommit längre alltså.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att filmkritikern genom sina uttalanden likställde de som röstat på Donald Trump med psykopater, homofober och allmänhatare med paranoid världsbild. Anmälaren är kritisk till att övriga medverkande inte invände mot filmkritikerns beskrivningar.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

.....

Den medverkande filmkritikern är fristående filmkritiker, frilansjournalist och författare. Han är anlitad av *Go'kväll* som en av åtta återkommande panelmedlemmar som har i uppdrag i programmet att ge sina bästa bok- och filmtips. Panelmedlemmarna gör sitt urval helt självständigt och är själva valda för att ge en spridning inom genrer och ämnen. Deras val är inte kontrollerade eller styrda av redaktionen och de står själva för sina analyser av sina böcker och filmer. Uppdraget till panelen är att förmedla sin personliga upplevelse av den bok eller film de tipsar om.

I det aktuella programmet uppmärksammade gästkritikern den nyrestaureerade upplagan av filmen *Taxi Driver*. Han gjorde en personlig koppling till filmen och förde därefter ett resonemang om vad som gör en film till en klassiker. Enligt honom är en klassiker något som ändrar betydelse över tid och som kan vara relevant i vår tid. Som exempel lyfte han fram Robert de Niros rollfigur Travis Bickle i *Taxi Driver* som en person som gått från att vara en outsider till att i dag ha åsikter som i dag kunde ha lett honom till att välja Donald Trump till USA:s nästa president. Resonemanget var självklart hypotetiskt, Travis Bickle är en fiktiv rollkaraktär. Han sade dock ingenting om att alla Trump-väljare skulle vara som Travis Bickle, vilket anmälaren har uppfattat.

Till grund för den jämförelse filmkritikern gjorde hade han i åtanke de svepande uttalanden som presidenten gjort under sin kandidatur om olika folkgrupper, bland annat om mexikaner och muslimer. Generaliserande uttalanden med rasistiska nyanser som till exempel att mexikaner som kommer till USA skulle vara våldtäktsmän och smuggla in droger och att detta således skulle bero på deras etnicitet. Trump argumenterade också under valrörelsen mot beslutet om att tillåta samkönade äktenskap i USA.

SVT anser inte att det strider mot kravet på opartiskhet och saklighet att en extern medverkande refererar till detta som exempel på rasistiska och homofobiska åsikter, utan detta måste ligga inom ramen för den vidsträckt yttrandefrihet som en extern medverkande expert eller paneldeltagare har enligt praxis.

Redaktionen bedömde att filmkritikerns beskrivning inte gick över gränsen för vad som kan anses vara ett partiskt ställningstagande också i det att uttalandet i sin analys fördjupade och balanserade huvudkaraktärens uttalanden i filmklippet som visades.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt

granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller en reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämndens anser att filmkritikerns uttalande var värderande och att det kan diskuteras om uttalandet borde ha balanserats på något sätt av programledaren mot bakgrund av kravet på opartiskhet. Nämnden konstaterar dock att filmkritikerns uttalande var begränsat till att handla om en fiktiv person, där filmkritikern spekulerade om vad dennes politiska åskådning skulle ha varit i modern tid. Nämnden anser vidare att filmkritikerns uttalande inte var utformat på ett sådant vis att han likställde alla de personer som röstat på Donald Trump med att ha de egenskaper som Travis Bickle i filmen hade. Mot bakgrund av detta gör nämnden bedömningen att inslaget inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Jan Holmberg, Clas Barkman, Berivan Yildiz och Staffan Dopping efter föredragning av Cecilia Smitt Meyer.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Cecilia Smitt Meyer

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.